

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LATVIŲ KALBA IR KULTŪRA II / IV d.	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): dr. Agnė Navickaitė-Klišauskienė Kitas / a (-i): dr. Eglė Žilinskaitė-Šinkūnienė, dr. Vytautas Rinkevičius, dr. Ernesta Kazakėnaitė	VU Filologijos fakulteto Baltijos kalbų ir kultūrų institutas Baltistikos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
BA	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
kontaklinė (auditorinė)	Rudens semestras	Lietuvių, latvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: latvių kalba, A1 lygis	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	138	64 (+4)	70

Dalyko (modulio) tikslas		
Pagrindiniai modulio tikslai: 1. mokyti bendrauti latvių kalba paprastose komunikacinėse situacijose siekiant A1 lygio pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis: mokyti kalbėti, rašyti, skaityti bendro pobūdžio tekstus latvių kalba, ugdyti lingvistinę, sociolingvistinę ir pragmatinę kompetencijas; 2. ugdyti tarpkultūrinę kompetenciją: kaip komunikuoti ir sąveikauti su Latvijos kultūros atstovais, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti siekiant bendrų tikslų; 3. ugdyti kritinį mąstymą: mokyti analizuoti, interpretuoti ir vertinti; 4. ugdyti gebėjimą dirbti grupėje ir savarankiškai; 5. skatinti kūrybingumą mokantis latvių kalbos.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Išklausęs kursą, studentas: a) įgis gilesnių žinių apie latvių kalbos sistemą; b) suvoks pagrindinius latvių ir lietuvių kalbų gramatinės sandaros skirtumus; c) gebės komunikuoti paprastose kasdienėse situacijose apie žinomus dalykus, pasiteirauti informacijos gerai žinomomis temomis, suteikti tokio pobūdžio informaciją, paprastomis kalbos priemonėmis papasakoti apie pagrindinius įvykius, būtinausius poreikius ir pomėgius;	Komunikacinis kalbų mokymo metodas (paskaitos, pratybos, konsultacijos); klasikiniai informaciniai metodai (pagrindinių žodžių, sąvokų, struktūrų paaiškinimai, vaizdo, garso įrašų demonstravimas, pavyzdžių iliustravimas, medžiagos aptarimas); aktyvaus mokymo metodai (minčių lietus, dialogai, darbas poromis, užduotys grupei, diskusija, paprastų pranešimų rengimas ir / ar skaitymas); savarankiškas darbas.	Egzaminas raštu ir žodžiu sesijos metu ir 2 paskaitos trukmės kontroliniai darbai 2 ir 4 semestro mėnesiais. Iki egzamino būtina atsiskaityti visus semestro darbus: rašinėlius, leksikos testus, pristatymus, trumpus pranešimus.

d) gebės užrašyti paprastą tekstą, pastabas, žinutes (pvz. asmeninį laišką, padėkos laišką), užpildyti anketas, oficialius dokumentus; e) gebės skaityti ir suprasti trumpus, paprastus tekstus, rasti specifinę, numatomą informaciją paprastuose tekstuose (skelbimuose, reklamose, meniu, tvarkaraščiuose, nuorodose, paprastuose asmeniniuose laiškuose); f) gebės suprasti paprastus tekstus ir posakius, susijusius su būtiniausiomis reikmėmis (profesija, darbas, studijos, gyvenamoji vieta, apsipirkimas, įsidarbinimas, Latvijos istorija, socialinė situacija); g) gebės savarankiškai surasti, įvertinti ir susisteminti reikiamą pagrindinę informaciją; h) turės žinių apie Latvijos kultūrą, istoriją, literatūrą, etnografiją, jų raidos procesus, kuriuos gebės vertinti baltistiniame kontekste; i) sugebės palyginti Lietuvos ir Latvijos sociokultūrinį kontekstą; j) praplės savo žodyną svarbiausių temų žodžiais; k) išmoks dirbti grupėje, konstruktyviai bendrauti ir kūrybiškai atlikti užduotis.		
--	--	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Turizmas, kelionės, susisiekimas. Tekstas apie Siguldą ir Gaujos nacionalinį parką, lankytinus objektus. Diskusija – kelionės ir laisvalaikis. Kai kurie pirmosios asmenuotės veiksmazodžiai, įvardžiutiniai būdvardžiai ir kelintiniai skaitvardžiai. Draudimo raiškos priemonės.				6				6	Tarties, klausymo ir gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas grupėje, diskusija apie nacionalinius parkus.
2. Kaimo sodyba ir turizmas, gyvenimo mieste ir kaime ypatumai, pranašumai ir trūkumai. Tekstai – <i>Ciemos pie tēvoča Klāva</i> ir latvių liaudies pasaka, jų aptarimas. Kai kurie pirmosios asmenuotės veiksmazodžiai, trečiosios ir šeštosios linksniuotųjų daiktavardžiai, priebalsių kaita, prielinksniai <i>caur + Acc.</i> ir <i>pret + Acc.</i> , kelintiniai skaitvardžiai (datos).				6				6	Klausymo ir gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas grupėje, diskusija. Leksikos testas. Rašinėlis miesto vs. kaimo tematika.
3. Maistas ir gėrimai. Apsipirkimas, mėgstami valgiai ir gėrimai, mėgstamos kavinės, restoranai, kitos maitinimo vietos,				6		2		8	Tarties, klausymo, kalbėjimo, gramatikos, rašymo užduotys.

kvietimai į svečius, pokalbiai prie stalo. Žmonių valgymo įpročiai, jų sąsaja su sveikata. Restorane Latvijoje: užsakymas, atsiskaitymas. Receptai, maisto ruošimas. parduotuvė ir turgus. Tekstas – <i>Veikalos un tirgū</i> . Rygos turgus. Kai kurie pirmosios asmenuotės veiksmazodžiai, prielinksnių kartojimas, kiekiniai ir kelintiniai skaitvardžiai.								Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas poromis ir savarankiškai. Leksikos testas. Pasakojimas apie savo mėgstamą patiekalą, jo paruošimą. Pirmasis kontrolinis darbas.
4. Latvijos miestai ir lankytinos vietos, tradicijos. Tekstas – <i>Nedēļas nogale Cēsīs</i> . Tariamoji ir liepiamoji nuosakos, prielinksniai <i>no + Gen.</i> ir <i>līdz + Dat.</i> , įvardžiai <i>pats, pati</i> .			6				6	Tarties, klausymo, kalbėjimo, gramatikos, rašymo užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Diskusija apie Latvijos istorines ir geografines įdomybes, jų pristatymas žodžiu. Patarimai raštu skirtingų interesų žmonėms, ką aplankyti Latvijoje.
5. Latvių literatūra ir folkloras, latvių literatūros klasikai, folkloro tradicija, liaudies dainos. Tekstas – <i>Saruna par latviešu literatūru</i> . Būdvardžių ir prieveiksmių laipsniavimas ir palyginimai, netiesioginė nuosaka, pirmosios asmenuotės veiksmazodžių būsimosio laiko daryba, neapibrėžiamieji įvardžiai.			6				6	Klausymo, kalbėjimo, rašymo, skaitymo, gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas poromis ir grupėje, diskusijos.
6. Teatras ir kinas. Tekstas – <i>Par teātri, skaistiem aktieriem un visskaistākajām Latvijas rozēm</i> . Latvijos teatrai, populiariausi spektakliai, <i>Teatro baras</i> . Aktoriai. Lietuvių kilmės latvių aktoriai ir jų vaidmenys. Pasirinkto filmo peržiūra ir aptarimas. Sangrąžiniai veiksmazodžiai. Deminutyvai. Veikiamosios rūšies esamojo laiko dalyviai.			6				6	Klausymo, kalbėjimo, rašymo, skaitymo, gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas grupėje, dialogai. Grupės diskusija apie kiną ir teatrą, rašinėlis šia tema.
7. Poilsis ir žygiai, Latvijos geografija, regionai, jų kalbinės ir kultūrinės ypatybės. Regionų istorinis ir kultūrinis palyginimas. Tekstas – <i>Atpūtas diena pie upes</i> . Veikiamosios rūšies būtojo laiko dalyviai. Sudėtiniai laikai. Vokatyvas. Sangrąžinių veiksmazodžių liepiamosios nuosakos formos. Būdvardžių laipsniavimo ir lyginamųjų konstrukcijų kartojimas.			6				6	Klausymo, kalbėjimo, rašymo, skaitymo, gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Dialogai. Pasirinkto Latvijos regiono pristatymas.
8. Latvijos pajūris, žmogaus kūno dalys, apranga, spalvos. Tekstas – <i>Pie jūras</i> . Jūrmala. Neveikiamosios rūšies esamojo ir būtojo laiko dalyviai, polinksniai, sangrąžinis įvardis, dar keli sangrąžiniai veiksmazodžiai.			6		2		8	Klausymo, kalbėjimo, rašymo, skaitymo, gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Dialogai. Antrasis kontrolinis darbas.
9. Didmiestis. Ryga ir jos architektūra, kultūros ir istorijos bruožai. Tekstas – <i>Pēdējā diena Rīgā</i> . Nekaitomieji dalyviai, šalutiniai sakiniai.			6				6	Klausymo, kalbėjimo, rašymo, skaitymo, gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Filmą apie Rygos jugendo stilių, jo aptarimas.

10. Metų laikai ir šventės. Tekstai – <i>Vēstule no Latvijas</i> ir <i>Vēstule uz Latviju</i> . Kalēdos ir dovanos. Vario Braslos filmo <i>Ziemassvētku jampadracis</i> peržiūra ir aptarimas. Atpasakojamoji nuosaka, veiksmazodiniai daiktavardžiai.				6				6	Klausymo, kalbėjimo, rašymo, skaitymo, gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Laiškas Kalėdų seneliui.
11. Konsultacijos prieš egzaminą neaiškiais klausimais, temomis.				4				6	Įvairaus tipo užduotys
Iš viso				64		4		70	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
1. 2 kontroliniai darbai	20	2 ir 4 semestro mėnesiai	10 % teisingai atliktų užduočių – 1 balas.
2. Egzaminas raštu	50	Sesija	10 % teisingai atliktų užduočių – 1 balas.
3. Egzaminas žodžiu	30	Sesija	3 balai – turinio atskleidimas, išsamumas, tinkamumas; 2 balai – pasisakymo nuoseklumas, rišlumas; 4 balai – kalbos priemonių taisyklumas, įvairovė, žodyno turiningumas (gramatika, žodynas); 1 balas – tartis.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Agne Navickaite-Klišauskiene, Vītauts Rinkevičs, Egle Žilinskaite-Šinkūniene	2020	<i>Skaidrs! Latviešu valoda lietuviešu studentiem. A1</i>		Rīga: Latviešu valodas aģentūra
Agne Navickaite-Klišauskiene, Vītauts Rinkevičs, Egle Žilinskaite-Šinkūniene	2023	<i>Skaidrāk! Latviešu valoda lietuviešu studentiem. A2</i>		Rīga: Latviešu valodas aģentūra
Šalme Arvils, Pēteris Ūdris	2005	<i>Do it in Latvian! + CD</i>		Rīga, Apgāds SI
Šalme Arvils, Ilze Auziņa	2016	<i>Laipa. A2. Mācību grāmata + darba burtnīca</i>		Rīga, LVA
Būdviķe Inta, Brigita Šiliņa, Rota Vizule	2004	<i>Palīgā!, mācībgrāmata pieaugušajiem</i>	1. un 2. līmeņi	Rīga, LVAVP
Cīrule Līga, Brigita Šiliņa	2003	<i>Palīgā!, darba burtnīca</i>	1. un 2. līmeņi + CD	Rīga, LVAVP
Nau Nicole, Inga Klēvere-Wālhli	2011	<i>Latviešu valoda studentiem</i>		Rīga: LVA
Balkevičius Jonas, Laimutė Balode, Apolonija Bojate, Valters Subatnieks	1995	<i>Lietuvių-latvių kalbų žodynas</i>		Rīga, Zinātne www.letonika.lv
Butkus Alvydas	2003	<i>Latvių-lietuvių kalbų žodynas</i>		Kaunas, Aesti www.letonika.lv
Papildoma literatūra				
Jundze Ingūna, Intra Liepiņa	1999	<i>Izdales materiāli latviešu valodas apguvei cittautiešiem</i>		Rīga, Zvaigzne ABC
Svarinska Asja	2003	<i>Latviešu valoda. Mācību kurss 25 nodarbībām</i>		Rīga, Zvaigzne ABC
Nau Nicole		<i>Komunikatīvā gramatika + vingrinājumu grāmata</i>	1., 2., 3. daļa	Rīga, LVAVP

Paegle Dzintra	2003	<i>Latviešu literārās valodas morfoloģija</i>	1. daļa	Rīga: Zinātne
----------------	------	---	---------	---------------

Atnaujinta: 2025-03-27